

# קול החינוך

יו"ל ע"י 'ועד הורים'  
למסירת מידע  
ומשלוח מסמכים  
טלפקס: 03-691-5752  
דוא"ל: kol581562@gmail.com

## ויאבדו כלי מלחמה

אבל גדול עם סילוקו של אביר הרועים צדיק יסוד עולם  
מרן הגאון האדיר רבי שמואל אויערבאך זצוק"ל

וכאן המקום להזכיר את חלקו של האי גאון וצדיק עמוד האש שהלך לפני המחנה מרן הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל שהיה שותף עמו בעבודת הקודש, בראותם עין בעין את עומק השבר ומצוקת הזמן המאיימים על עתידה של הציבור החרדי. חלק מהיקף פעולותיו הכבירות של מרן הגרמ"י זצוק"ל ניתן לראות בגליונות "קול החינוך" שיצאו לאור בארבע שנותיו האחרונות, איך שמלב טהור שאג כארי אודות הרפיון נוכח הסכנה האורבת, ובדבריו הבהירים עוד בשנת תשס"ד כבר הגדיר את מצבינו כ"גזירת שמד", והיו השניים למאורות לבית ישראל ולמחסה ביום זעם מול הרוחות הרעות המנשבות בחזקה לעת הזאת.

יתן ה' ויזכו כל בית ישראל להמשיך בדרכו הברורה ומשנתו הבהירה בחינוך צאצאיו בדרך התורה והיראה עד ביאת גוא"צ בב"א.

יעקרו את הכל ח"ו, וטרח ויגע ללא ליאות במשך שנים ארוכות, ועל כל קריאה והתפתחות אמר הנני שלחני! לנוכח כל ידיעה שהגיעה לאזנו יצא בזריזות לפעול בענין, אם בטיפול נקודתי מתאים ואם באמצעות הבאת הדברים לפני רבינו מרן הגרמ"י שלישיב זצוק"ל. ובכוחות משותפים עשו כל שביכולתם לעצור בעד הפרצות המתרחשות חדשים לבקרים במוסדות החינוך, שפרצו בזעף על כל הגילאים, מגני הילדים והחדרים, הבית יעקב והסמינרים ואף הישיבות הקטנות.

ואם אמנם שעלה בידם במידת מה לתקן פה ושם ולעצור בעד המשחית, אך ידוע ידעו שאין מחסום מוחלט מלעצור את הירידה וכל העיכובים הינם לזמן לא כביר, כי השלטון - השקט לא יוכל ופועל בכל האמצעים העומדים לרשותו לעקור את הכל ולהצליח בכל אשר יזם לעשות רח"ל.

קשה היום לישראל עם בוא השמש בצהריים. סילוקו של מרן, שהיה למחסה ומסתור ביום זעם, עת שמדמים פורקי העול מרשיעי ברית לסיים מלאכת ההשתלטות על מוסדות החינוך ולחסלם באמצעות שינוי צביונם המקורי והטהור.

אין המקום במסגרת זו להאריך ולסקור את רום מעלתו של מרן זצוק"ל בתורה וביר"ש עם כל שאר קניני התורה שזכה לזה בעמל נפשו בעבודה ללא ליאות, ובהעמדת תלמידים מופלגים וחינוכם בהיקף וגובה עצום עד מאד, ובשימוש את מצוקי ארץ בדורות האחרונים שינק מהם מלוא חפניים תורה ויר"ש.

אבל לן יאה לבכות ולקונן. גליונות "קול החינוך" מאז החלו לראות אור לפני למעלה מעשר שנים, דרשותיו ומכתביו יעידו על קול ה' בכח ובהדר שיצא מלב טהור וכואב של מרן זצוק"ל, אבל אין הכל יודעים כמה יגיעות יגע מאחורי הקלעים לעצור בעד המשחית ולהקים גדרות ולסתום פרצות, הן כשבאו מצד יוזמות השלטון, והן כאשר מטבע הדברים רבו הפרצות בתוך המחנה כאשר מנהלים עשו שקר בנפשם ונטו להקל אם בשוגג ואם במזיד ואם מתוך היסח הדעת ורפיון. ונוצר תאנה יאכל פריה, זכה לעמוד על משמר התורה והיהדות שלא תשתכח תורה מישראל, וכונן מוסדות חינוך עצמאיים לבני ובנות ישראל לתפארת.

והיה מרן זצוק"ל מזהיר שוב ושוב, כי הרשעים כים נגרש השקט לא יוכלו והם

## קריאת אזעקה

למנהלי התתי"ם

## במערכה על נפש הילד

המערכה על משמר החינוך החלה בשנת תשס"ג, כאשר ראשי השלטון גמרו אומר לחסל את שארית הפליטה של היהדות החרדית בארה"ק וחתרו לעקור את ילדי ישראל ממעיין החיים הטהור של החינוך היהודי השורשי לתורה ויראה טהורה. כבר מראשיתה של המערכה, נחרדו רבותינו מרנן ורבנן גדולי הדור וצוק"ל ושיבדלחט"א חרדה עצומה, ופתחו במלחמה עזה להצלת החינוך הטהור. להלן מובאת סקירה תמציתית מקורותיה של המערכה הכבירה.

הגזירה הראשונה שהטילה את כל מערכת החינוך החרדית לחרדה עמוקה מפני הבאות, היתה "גזירת תוכנית הליבה", שנהגתה על ידי ועדה מיוחדת ('ועדת שושני') שהוקמה בהנחייתו הישירה של בית המשפט העליון ולוותה באמירות ברורות ומפורשות על שינוי צביונו של החינוך החרדי. במסגרתה, נכתבו לראשונה כללים והוראות למוסדות החינוך החרדיים.

לנוכח תוכנית זדונית זו, יצאו מרנן ורבנן גדולי ישראל בראשות רבינו מרן הגרי"ש אלישיב וצוק"ל בקריאת זעקה ומחאה על המזימה הנוראה, ובכך נפתחה המערכה הכבירה על משמר החינוך של ילדי ישראל.

מרן הגאון רבי שמואל וצוק"ל הקדיש מאמצים רבים עבור מערכה זו, רתם וזירזו כל העת את שלוחי הציבור ואת ראשי מוסדות החינוך כמו גם את העסקנים המסורים שעסקו במלאכת הקודש, לפעול בכל הדרכים האפשריות לסיכול המזימה. בעקבות הוראותיו התקיימו באותם ימים אסיפות וכינוסים של מנהלי מוסדות החינוך בראשות גדולי התורה, ובעיתון "יתד נאמן" הובאו מאמרים וכתבות הסברה נרחבות על המערכה הכבירה.

כבר באותם ימים, פעלו בתוככי הציבור החרדי גורמים ידועים ששידרו מסרי חולשה לגורמי השלטון, ונציגי ציבור שונים שיתפו פעולה במוצהר עם מגמות מסוכנות אלו. מרן וצוק"ל לא חת ולא זע מפני גורמים אלו, ובהוראתו והשתדלותו הנמרצת הובעה מחאתה של היהדות החרדית לנוכח שיתוף פעולה חמור זה והובהר לראשי השלטון שמסרים אלו אינם משקפים את דרכו של הציבור החרדי והינם מנוגדים בתכלית לדעתם של מרנן ורבנן גדולי ישראל וצוק"ל.

לדאבון לב, החלו לצוץ אט אט השפעותיו ההרסניות של משרד החינוך, והחלה תופעה של תתי"ם שעברו הישר לידי משרד החינוך והפכו ל"מוסדות מוכרים". כמו כן, מכון "אחיה" שהחל את פעולתו כמכון ללימודי עזר לילדים מתקשים, החל לפעול להעברת השתלמויות למלמדים, אשר לפי עדות אחד המנהלים היה בהוראה ישירה ותקצוב מלא של משרד החינוך.

## הוראת רבינו מרן הגרי"ש אלישיב וצוק"ל

בחודש סיון תשס"ד יצא מרן הגרי"ש אלישיב וצוק"ל במכתב להזהיר, הן על שאסור לעבור ממעמד "פטור" ל"מוכר", והן שאין ללכת להשתלמויות ע"י מכונים מסויימים, כאשר כוונתו היתה למכון "אחיה" ודומיו, שהם היו הרוח החיה במסדרונות משרד החינוך להשלוח אותם שיש מי שישתף פעולה עם הרפורמה. הם גם ניסו לדבר על לבם של מנהלים שיעשו את הצעד של "שליחת הצהרה" על קבלת תוכנית הליבה. היתה זה עוד בשנת תשס"ג כאשר חזר מרן הגרי"ש אלישיב וצוק"ל מביה"ח לאחר מחלתו הקשה בשנת תשס"ג, ונודע לו על מנהלים שחתמו, הגיב על כך: מהרסייך ומחריבייך ממך ייצאו! ואכן 2 מנהלים שלחו מכתב לבטל את

הצהרתם.

ואמנם בהבנת נככי המאבק היה קושי מהותי, באשר המנהלים טענו שבין כה וכה המינון הנמוך של לימודי החול הקיימים בתתי"ם תואמים לדרישה הבסיסית של 55% לימודי חול, וממילא לא ראו בכך גזירה. אך לא עבר זמן רב ומשרד החינוך החל לשלוח 'חוזרי מנכ"ל' עם דרישות ברורות מה נדרשים המוסדות ללמוד במסגרת ה-55 אחוז לימודי חול של 'תכנית הליבה', כולל מספר השעות שבועיות לכל כיתה, מה שהוכיח שהם מתכוונים ברצינות להחריב את החינוך החרדי, באמצעות הוספת תכנים ושעות לימוד.

לא כאן המקום להאריך בפרטי הדברים, אך ברור שאלמלא הוראה נחרצת זו לא היה עובר זמן רב וכל התתי"ם דאו (לפני 14 שנה, כ-200 במספר עם למעלה מ-30,000 ילדים) היו אמורים לעבור למעמד של "מוסד מוכר", כאשר מנהלים מסויימים כבר החלו לדבר בכיוון זה, דבר שהיה מחייב גם תכנית לימודים של 75% לימודי חול, מה שהופך את הת"ל ל"בית ספר", שבשל כך התקציבים עבורם גם גבוהים יותר.

\* \* \*

מתוך אחריות וחובת העמידה בפרץ, היה מרן וצוק"ל עוסק ומברר עם מנהלים ועסקנים ואישי ציבור לדעת מה זוממים אנשי השלטון, והיה עולה שוב ושוב למרן הגרי"ש וצוק"ל להודיע את המתרחש, מיידע אותו ומברר עמו את הדברים.

אגב, בעת פרסום דו"ח "ועדת דברת" (הדו"ח שגילה את הקף התכנית והמזימות של "תכנית הליבה") סיפר אז מרן וצוק"ל, שמרן הגרי"ש וצוק"ל התבטאו: "הדו"ח הזה מבקש לעקור את הכל!"

ביום כ"ט תשרי תשס"ה התקיימה אסיפה מיוחדת של מועצת גדולי התורה לנוכח הפגיעה במוסדות החינוך. במהלך הימים שקדמו לכינוס, נכנס רבינו מרן וצוק"ל למעונו של רבינו מרן הגרי"ש אלישיב וצוק"ל ושמע מפיו את דעתו הנחרצת במערכה גורלית זו. במהלך האסיפה התקבלה שורה של החלטות, ובתחילת נוסח ההחלטות נכתב כדלהלן:

"היות ומשרד החינוך מבקש כעת לנטוע זמורה זרה בברם בית ישראל, ולהכניס את תכנית הליבה שיש בה שינויים בסדרי מוסדות החינוך, לכך נתכנסה מועצת גדולי התורה אור ל' תשרי תשס"ה, לדון בדבר הזה ולהביע זעזוע עמוק מהניסיון להתערב בתכני הלימודים, אשר עד עכשיו היה על טהרת הקודש כפי שקבלנו".

## המאבק נגד 'מבחני המיצ"ב' בבית יעקב

מרכיב מרכזי ביישום "תכנית הליבה" היה כזכור מבחני המיצ"ב, שגרמו לדאגה אצל הורי התלמידות בבית יעקב. כאשר לראשונה ההתערבות החלה לקרום עור וגידים. העובדה שהמנהלים לא יצאו חוצץ נגד המהפך שמבחינים אלו גורמים במישרין למעט ולצמק את לימודי הקודש ולהפכם לטפל, ולעשות את החול לעיקר, הוסיפה דאגה על דאגה, ובפרט כאשר גורם בחינוך העצמאי, שבתי הספר יהיו חייבים במבחינים אלו 'במינון נמוך'. אותו גורם קיווה שההסכם יהיה מקובל גם על ההורים... אך הורים שהבינו את משמעות הדברים שבנותיהם הן הקרבנות של ההתקפלות הראשונה ל"תכנית הליבה", עמדו בפרץ וטענו והוכיחו שהדבר גורם לדחיקת לימודי הקודש ושינוי צביון בתי הספר.

מרן הגרי"מ ליפקוביץ וצוק"ל ששמע את הפרטים הקשים מפי הרבנים הגאונים רבי יהודא בויאר שליט"א ורבי נפתלי וינטרויב שליט"א, יצא במכתב מחאה נגד המבחינים, ואליו הצטרף גם הגאון הגדול רבי ניסים

קרליץ שליט"א.

הג"ר דוב וינטרויב זצ"ל ויבל"ח אחיו הג"ר נפתלי שליט"א ביקשו להגיע למעונו של מרן זצוק"ל בירושלים כדי לדון בנושא, וכיצד ניתן לחזק את ההורים לעמוד בפרץ. כשנדע על כך למרן, שלח להודיעם שאל להם לטרוח וכי הוא יפגשם בחתונת תלמיד בב"ב, ואכן בשיחה ארוכה ומקיפה הביע את דעתו ואת דאגתו מכל המתרחש ועמד לימנם במערכה נגד מבחנים אלו.

מרן זצוק"ל הביא את הדברים קדם מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל וסייע להורים בטענותיהם מול גורמים ב'חינוך העצמאי' שהעלילו על המנהלים "שהם אשמים בלחץ שנגרם לתלמידות עקב המבחנים ולא משרד החינוך" (!?) ואכן עמדה זו של ההורים למנוע מבנותיהם להגיע לבית הספר למבחנים, קיבלה ביטוי חיובי בעיתון "יתד נאמן" עפ"י הוראתו של מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, כאשר לאחר ימים ספורים פורסם ב"המודיע" שגם כ"ק האדמו"ר מגור שליט"א הורה שאין לקיים את "מבחני המיצ"ב" במוסדות החסידות.

פרק זה של המערכה היה כתקווה לנקודת פתיחה של מאבק נחוש נגד מזימת ההתערבות של מה"ח במוסדות החינוך, אך היה מי שדאג לכבות את הלהבות.

כאשר הגרמ"ל זצוק"ל השמיע בועידת "דגל התורה" (שהתקיימה באותם ימים בזכרון יעקב) את דעתו הנחרצת על פתיחת הפתח ודריסת רגל במוסדות ע"י הסכמה לקיים את מבחני המיצ"ב, הוחרמה דרשתו ולא פורסמה בעיתון הנ"ל. אחד מגדולי התורה שליט"א שהשתתף בועידה, עזב ושב לביתו לירושלים, לאות מחאה על אי פרסום הדברים.

(אחד העסקנים בשיא חוצפתו יצא מבית הגרמ"ל זצוק"ל ואמר: "ר' מיכל יהודה אינו ריאלי! כיצד נוכל לספוג קיצוץ של מליוני שקלים?... ואכן כן, במשרד החינוך הבינו את משמעות הדברים שיש גורמים יותר "ריאליסטים" בשטח... וכנראה שבשלב זה כבר החלו להכין את מליוני השקלים הנוספים, כדי להשקיע בעתיד את החרדים באקדמיה ובהשכלה הארוכה העושה שמות בבתי ישראל החרדים).

## המאבק במבחני הפיז"ה הבינלאומיים

לא עברו ימים רבים, ופירצה חדשה הופיעה בפני מנהלי הסמינרים, בשם "מבחני הפיז"ה הבינלאומיים". מבחנים שרמת הציונים של הנוער המשתתף בהם אמורים לקבוע את היחס הבינלאומי אצל הרשויות הקובעות את דירוג האשראי של מדינת ישראל.

כאשר משרד החינוך נוכח שרמת הציונים בבתי הספר הממלכתיים הביא לתוצאות עגומות, ובשל כך החוסן הכלכלי העתידי של המדינה מבשר להם רעות, מאחר שהם מחנכים לריקנות ובורות, ולא לחשבון ואנגלית... ו"דירוג האשראי" הניתן למדינה היה בסכנת ירידה, בעקבות כך פנתה אוניברסיטת בר אילן - האחראית לקיום המבחנים הנ"ל - למנהלי הסמינרים החרדים בדרישה שישפכו את הסחורה ע"י 'מידגם' בכמות מסויימת של נבחנים, שיוכיחו רמת ציונים גבוהה בלימודי חשבון ואנגלית וכיו"ב.

מרן זצוק"ל יצא במכתבו להסביר את שלילת הנושא, וכה כתב (ערש"ק בחוקותי תשס"ו):

"בהמשך לשיחתנו היום, אשר "נפשו" בשאלתו על החדשות אשר מבקשים מאיתנו מה שנקרא בחינות פיזה. אין אני רואה שום צד ספק חלילה, וכל רוח הדברים בבחינות הנ"ל ובהשתתפות בזה, אין בזה כלל וכלל רוח ישראל סבא. וזה נגד יסוד יחודנו "הן עם לבדד ישכון ובגויים לא

יתחשב" וכנבואת יחזקאל, והעולה על רוחכם היו לא תהיה אשר אתם אומרים נהיה כגויים כמשפחות הארצות וכו', וכמה אנו משקיעים ואנו מחויבים להשקיע בעמלנו אלה הבנים לשמור על גחלת היהדות, לעבודת הבורא באמונה תום טהרה. וכדברי ישעיה (י"א) והאמונה אזור חלציו.

ואין שום ספק אשר כל ההצעות והדרישות הללו, הן ממש עקירת יסודות הדת והאמונה הטהורה ח"ו, היו לא תהיה, וכבר ניבא ישעיהו, הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע שמים חושך לאור ואור לחושך שמים מר למתוק ומתוק למר, הוי חכמים בעיניהם וגו'.

ועלינו למסור נפשנו לשמור על היהדות הצרופה ולא להכניס אשר קרן וגו' חלילה וחלילה, ולא ראיתי צורך להאריך בפרטים, כי הדברים מובנים לכל אשר שיה ושיג לו בחינוך בני ובנות ישראל, והקב"ה ישפיע עלינו רוח ממרום ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונו בלבב שלם ומלאה הארץ דעה את ד' וגו'."

## האסיפה ההיסטורית

במוצש"ק וירא תשס"ה התקיימה במעונו של מרן הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל אסיפת מנהלי התתי"ם, בהשתתפות מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א, שבה הוכרז על הקמת קרן ציבורית לתמיכה בתתי"ם, למצב בו יאלצו להמנע מקבלת תקציבים, וכדי להרחיק מהם את הנסיון הכרוך בכך, ובמכתב ששיגר אל האסיפה כתב רבינו מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל:

"והנני פונה לנדיבי עם לתמוך ולסייע בידי מוסדות אלו שיוכלו להמשיך בדרך הסלולה לנו בלא שום שינוי וכל המסייעים יתברכו ממקור הברכות."

מרן זצוק"ל הוסיף את הדברים הבאים:

"לאשר דברי תורה צריכים חיזוק, הנני בעניי לבוא לחזק בזה את מנהלי התתי"ם, אשר כעת עומדים עלינו בכל מיני פיתויים ד' ישמרנו, וחלילה וחלילה לעשות איזה שינויים כל דהו, ולא לשלוח מלמדים להשתלמויות ד' ישמרנו ואוי לנו שכך עלתה בימינו, ולהזהר מכל פיתוי שבעולם ולא לעבור ממוסד פטור למוכר שאינו רשמי, ומעלים בקודש, וליוצא ובא אין וכו' ד' ישמרנו, ונא ונא לא להכניס שום אשר קרן מעשה עמלק ימוח שמו, לא תהא כזאת בישראל."

והנני בקריאתי לנדיבי לב להמבינים בעם לתמוך ברוח נדיבה את המוסדות הקדושים שיוכלו להמשיך בהמסור לנו מדור דור ללא אבק שינוי, ונא ונא לעשות לקיומה של תורה וברוך אשר יקים את התורה הזאת. למען הדבר הנשגב הנ"ל כי הם חיינו ואורך ימינו וכו' ונא לשאת את דגל התורה והמסורה בעוז ובגבורה בעה"י."

בהכרזה היסטורית זו של אפשרות של ויתור על תקציבי השלטון למען השמירה על החינוך הטהור, פתחו מרנן ורבנן גדולי ישראל את פתח ההצלה של החינוך החרדי מזרועות השלטון ההרסניות.

הבעת הדברים בנחרצות, היתה ביטוי לפעילות הרבה שניהל מרן זצוק"ל במחיצת מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, לעצור את הנסיון לתת לגיטימציה להעביר תתי"ם למעמד "מוסדות מוכרים", כמו גם שלא יעלה על הדעת שמלמדי תשב"ר יעברו השתלמויות במכונים החרדיים שהם מנפיקים תעודות הסמכה ממשלתיים, לאחר שהמלמדים סופגים בקרבם ארס של דעות כוזבות עפ"י תכנית הלימודים של המל"ג (המרכז להשכלה גבוהה)

אחד מרגעי החיזוק בו הביע מרן זצוק"ל את דעת התורה בענין החינוך,

שקט אף לרגע ופעל בכל הדרכים למנוע זאת, וכאשר כמעט קט הוכרע המאבק לשלילה, או אז עלה מרן רה"י זצוק"ל למרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, לגמור את הדבר בהוראה נחרצת שאסור לשנות מצורת הת"ת כלשהו, ואכן הת"ת נשמע להוראה והמשיך בדרכו הישנה.

גם בעת שעלה על הפרק "גזירת הרשיון" שהיה בזה סכנה שבאמצעות החתימה יתחייבו על כל השינויים בתכני התת"ים, הצטרף מרן זצוק"ל לקול קורא עם שאר גדוה"ת.

בס"ד כ"ז אייר תשס"ח

בימים אלו פונה משרד החינוך למנהלי התת"ים הנימנים על מוסדות הפטור בדרישה להסדיר רשיון הפעלה לשנת הלימודים הבעל"ט, ובדרישה זו נכלל התחייבות לעמוד תחת הוראות משרד החינוך בין בתכני הלימודים והן בקבלת והרחקת תלמידים ודיווח על המחנכים והמורים, דבר שלא היה עד היום כלל.

לכן הננו באים בקריאה נרגשת לכל מנהלי המוסדות, אשר נתסדו במטרה לחנך ילדי ישראל שיהיו נאמנים לתורה ולמצוות, ח"ו אל תתנו את היקר והקדוש - חינוך צעירי הצאן קדשים - בידי אותם שאינם שומרי תורה ומצוות,

### ואין להסדיר רשיון זה

ואלו אשר כבר מסרו טפסים אלו למשרד החינוך, מוטלת עליהם החובה לחזור בהם ולבטל הבקשה.

ונוכח שתתקיים על ידנו ועל ידי זרענו ההבטחה כי לא תשכח מפי זרענו עד עולם.

כבר כתבנו בחומר חזורים ואני מצטרף כאן לחתימת גדולי ישראל שליט"א

יוסף שלו אלישיב	אהרון ליב שטינמן	מיכל יהודה ליפקוביץ	חיים קניבסקי
שמואל אויערבאך	נסים קרליץ	גרשון אדלשטיין	חיים פנחס שיינברג
יצחק שיינר	מאיר צבי ברגמן	נסים טולידנו	

החתימות לפי סדר קבלתם

בס"ד ערש"ק קרח תשס"ט

למע"כ הגאון רבי ... שליט"א רב רמות ירושלים

היות ושמענו שנפרצה פירצה בשכונתכם לשנות ח"ו מעמד רשת של תת"ים דבר שנאסר ע"י גדולי ישראל, הננו בזה לחזק ידכם ועמכם כל העוסקים במלאכת הקודש בהקמת הת"ת על טהרת הקודש ביסודות נאמנים, ובזכות הבל פיהם של תשב"ר תזכו שתשרה שכינה במעשה ידיכם.

נאום החרד על פירצה בחינוך ילדי ישראל

מיכל יהודה ליפקוביץ

יוסף שלו אלישיב

שמואל אויערבאך

## למען טהרת הישיבות לצעירים

בקץ תשס"ג יצא מרן זצוק"ל למערכה כבדה, נגד הרצון להקים קמפוס ענק של ישיבה תיכונית, ופעל ללא ליאות לשכנע את היוזמים לרדת מהרעיון, ואף הוקיע את התכנית באירוע המונים בכינוס שהתקיים בישיבת קול תורה בירושלים. לאחר פעילות ענפה שהמשיכה גם עם מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל הדבר ירד מהפרק. כאשר בעיר בית שמש באה יוזמה שכזו, יצא מרן רה"י זצוק"ל עם גדולי התורה במחאה נמרצת.

### דעת תורה

בס"ד ח"י אדר תש"ע

הננו על שמועה כי באה שרוצים לפרוץ גדר ולייסד **ישיבה תיכונית ברמת בית שמש, ח"ו לתת יד לזה** ולנגוע אף במקצת במסגרת ובדמות הישיבות הקדושות, והצלחת הבנים הוא אך ורק אם מתמסרים לתורה ויר"ש לבד בלי שום תערובת נטע זה.

ועל האבות לא לרשום בניהם למוסדות כאלו וישלחו בניהם אך ורק לישיבות הקדושות, ואז יראו רב נחת והצלחה מבניהם.

יוסף שלו אלישיב

אהרן י. לייב שטיינמן

מיכל יודא ליפקוביץ

ש.י. נסים קרליץ

שמואל אויערבאך

היה במעמדים השנתיים בת"ת "חכמת שלמה" שנוסד ע"י מרן זצוק"ל ע"ש אביו הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל, וכאשר בשנת תשע"א הסתלק מרן הגרמ"י ליפקוביץ זצוק"ל לבי"ע, ביכה אותו מרן זצוק"ל בדברים שנשא בת"ת הנ"ל והדגיש את מלחמתו הטהורה למען טהרת החינוך:

"כולנו יודעים כי שר וגדול נפל בישראל, שר גדול ממש ממש, ובודאי לא מספיק עד כמה שמדברים שהרי כל כולו היה אש של עוז וגבורה וכל דבריו מתוק מדבש, תוך שהוא עומד תמיד בפרץ לשמור משמרת הקודש, ולהלחם על זה מלחמה עצומה.

תמיד דיבר ותבע שלא לשנות כלל, ונהג לומר שכהמשיח יבוא כל אלו שישינו ולא הלכו בדרך המסורה, הם יברחו ורק מי ששמר על החינוך בטהרתו, רק הם ישארו.

יש לשונות בחו"ל "שהיו הדברים שמחים כנתינתן בסיני" כתוב כאן יסוד נפלא מה המשמעות של "שמחים", היום כולם מחפשים איך להיות שמחים ומאושרים, וכאן מלמדים חו"ל שאין הדברים שמחים רק עם זה "כנתינתן מסיני", כי מהדברים החדשים, אין שמחה! רק אם זה זה 'כנתינתן' ממש, רק אם לא משנים כלל והולכים אך ורק בדרך המסורה, אז הדברים שמחים. כי אך ורק 'כנתינתן' זה משמחי לב, ואם זה אפילו קצת לא כנתינתן חסר בשמחים! חסר במשיבת נפש!

הנהלת התלמוד תורה שאלו והתייעצו האם לבטל את האירוע אחרי אשר נודע על האבל הגדול, ושאלו את רבינו מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א עמוד התורה וההוראה, והוא הורה שאדרבה, זו היתה משאת נפשו של רבי מיכל יהודה זצוק"ל לעמוד על משמרת התורה בטהרה, וחיוזק התורה בכזה תלמוד תורה זה ממש לעילוי נשמתו.

בזמנים שלנו יש כל כך הרבה שונאים מבפנים ומבחוץ שרוצים להתנכל לקדושת התלמודי תורה, וזו עת צרה ממש, ישנם פיתויים רבים של כסף, כשהמפתים רוצים להכנס ולהתערב במוסדות הקדושים ותלמודי התורה, שהם קודש קדשים, וכאן בתלמוד תורה בראשותו של הרב פינזל שיחי' זהו עיקר יחודו, הוא מקפיד לשמור על פך השמן הטהור בעוז ובגבורה, הקב"ה יחזקה וישמרהו להמשיך לשמור על המשמר, יש להבהיר בנחרצות, כי ניהול בית חינוך תורתי אינו יכול להמסר בידי מי שעיקר שיקוליו הם כסף, ומי שזו עיקר הווייתו, מוטב שלא יפתח תלמוד תורה, מוטב שיקים עסק! שלא יחזיק תלמוד תורה שלא יחזיק מקום קדוש, ויפגע בכל היקר והקדוש לנו.

כעת זה הזמן להתעורר ולעמוד על המשמר לא להכניס דברים זרים בתלמודי התורה, במקומות הקדוש, והרי זה פיקוח נפש ממש".

ובהספד שנשא בהיכל ביהמ"ד "אהבת תורה" בירושלים, הוסיף:

"מרן ראש הישיבה רבי מיכל יהודה זצוק"ל ינק את כל מעלותיו העצומות מכך שהיה מקושר לרבותיו מהדור שעבר, ועי"ז העביר את מסורת התורה של גדולי הדורות הקודמים לדורינו אנו.

ידוע גם כיצד הנפטר הגדול היה מוסר נפש לשמור על התורה בטהרתה, דבר שכה חיוני בתקופתנו כאשר מה שהיה נחשב תמיד כגופי תורה ממש, נחשב היום כ"קנאות", ודורינו חב לו הכרת טובה עצומה בכל עמידתו על משמר היהדות, מסירת התורה וטהרת החינוך, ראו בו תמיד את שתי התכונות הנפלאות של קנאות ותקיפות עצומה בעניינים שבין אדם למקום, יחד עם כל העדינות האהבה לענוה בעניינים של בין אדם לחבירו, ואין בכך כל סתירה אלא אדרבה הדברים משלימים זה את זה, כאשר הכל נובע ממקור קדוש וטהור".

כאשר ת"ת מסויים בב"ב ההין להכניס לימודי אנגלית, לא נח ולא

### על עלבונה של תורה

באנו בזה להשמיע זעקתנו ולבטא חרדתנו על דבר חמור ומסוכן שנודע לאחרונה. שבתוך שאר הנסיונות של בתי החינוך הנלחצים מצד השלטונות לשנות את תכנית הלימודים ואת מגמתם - שהוא כולו קודש - להשוותם מה שיותר להחינוך הכפרני שלהם, נשמע שגם על ה"ישיבות הקטנות" ידם נטויה, **ובכח תקציביהם הם שואפים לחולל מהפכה בתוך סדרי הלימוד, להכניס גם לימודי חול הנקרא "לימודי בגרות" וכן הכשרת רמי"ם, וכו'.**

ובמספר ישיבות קטנות נתפתו להם ע"י הגדלת התקציב והכניסו לישיבה לימודים אלו ובחלק מהישיבות הצהירו שהם מסכימים ל"לימודי בגרות".

והנה מה שעומד עכשיו על הפרק, להכניס בתוך כלל הישיבות הקטנות, דברים הנקראים בלשונם **"בחינות בגרות בתושבע"פ", שפירושו להפשיט את הקדושה מלימוד הגמ' ולהלבישו במחלצות של "לימודי בגרות"** והדבר נעשה על ידי עריכת מבחנים בכתב, ש"משרד החינוך" יכין את השאלות וכן בחינות בע"פ שהמפקחים ממשרד החינוך הכפרני יבואו לישיבות לבחון אותם.

**ואוי לאותה בושה ואוי לאותה כלימה והוא חילול התורה והפרתה, והדבר צריך לזעזע כל לב מרגיש, שלפני שנים ספורות לא היה עולה על הדעת על אפשרות כזאת, לתת להם דריסת רגל בתוך הישיבות.**

והנה יש לדעת, שהכנסת אנשי משרד החינוך, בפנים - בתוך מחיצות הקודש של הישיבה, ושיתופם בתוך לימוד התורה לצעירינו הוא הרס החינוך שאנו מבקשים, ובכך ישתנה יחס הקודש כפי שצריך להיות לתורת ה', מה שאנו עמלים להשריש ולנטוע בבנינו.

מלבד זאת, שע"י הכנסת לימוד הגמ' בתוך מסגרת של "לימודי בגרות" השונים, יכניסו מושגים של חולין מהחוץ, בתוך השאלות בגמ' שהם יערכו, ש"מאן דנפח מדילי נפח" **ובכך יוציאו את התורה מרשות הקודש לחול**, [וכלשון הרמב"ם בסוף הל' מעילה "ולא תהא מחשבתו בו כמחשבתו בשאר דברי החול"] ויורידו בזה אור מעלת תוה"ק, והיא מעילה בקודש.

**הכותב וחותם מתוך כאב לב וחרדה שלא יהיה ח"ו ר"ל שום סדק קל בחומת התורה להכניסם את מחריבי התורה וכלל ישראל.**

**מיכל יהודה ליפקוביץ עשי"ת תשס"ו**

הריני מצרף עצמי לדברים נחוצים הנ"ל.

**שמואל הלוי ואזנר ניסים קרליץ שמואל אויערבאך**

הנני מצטרף ואוי לאזנים לשמוע על אפשרות כזו לתת לשוואי ועוקרי דתור"ק דריסת הרגל בהישיבות הק'.

**משולם דוד הלוי סאלאווייציק**

כשנודע בקיץ תשס"ה ששייכות לצעירים הן חסידיות והן ליטאיות הכניסו תכנית "בגרות תושבע"פ" - מבחנים בגמרא של משרד החינוך במטרה לזכות בתקציב נוסף, קמה סערה בענין והתקיימה אסיפה בבית הכנסת הלפרין בב"ב, בו השתתפו קבוצת גדולי תורה חשובים. מרן זצוק"ל שלח את ברכתו להאסיפה ובכך הצטרף למחאה.

"הנני בעניי הצטרף להתריע ולמחות על הפירצה החמורה הנוראה אשר רוצים להכניס רח"ל בהישיבות קטנות הקדושות, למודי "בגרות" והשתלמויות, ואוי לנו שכך עלתה בימינו רח"ל, אשר המהרסים והמחריבים השקט לא יוכלו ד' ירחם, ובודאי שחובה נוראה לעמוד בפרץ למנוע המכשלה הגדולה הזאת, ולשמור על טהרת הישיבות הקדושות, ואין לנו שיור אלא התורה הזאת, ויתן ד' ויקויים בנו ומלאה הארץ דעה את ד' וגו'". במכתב זה הזכיר מרן גם את הפירצה שנגדעה בעודה באיבה באותה תקופה, שהיו מי שבקשו לארגן "השתלמויות" לרמי"ם בישיבות לצעירים, שגם תופעה זו ירדה מעל הפרק לאחר התערבות מרן הגריש"א זצוק"ל וגם מרן הגרמ"י ליפקוביץ זצוק"ל כינס בביתו אסיפת ראשי ישיבות, והוקיע את המגמה ואמר: "דבר זה הוא חורבן לישיבות הקדושות, ועלינו לעמוד כנגד מגמה פסולה זו".

אגב, בנושא "בגרות תושבע"פ" היה גורם שבא לפני מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל וניסה לגמד את הפירצה. מרן זצוק"ל עלה לביתו והבהיר את הנושא בכל היקפו ובשל כך הודיע מרן הגריש"א זצוק"ל את דעתו הנחרצת נגד התופעה, וכאשר התקיימה ועידת "דגל התורה" בחורף תשס"ו הובעה דעתו ברבים וכפי שאמר לאחד העסקנים שגם אם הדבר רק רשום במסמכים ובפועל אין מבצעים מבחנים אלו, הרי זה חילול ה'! בעשי"ת תשס"ו כאשר יצא מכתב נחרץ בנושא ממרן הגאונים ר"ש וואזנר רמ"י ליפקוביץ' ולהבחל"ח ר"ד סאלאווייציק ור"נ קרליץ, הצטרף גם מרן זצוק"ל לחתימה (ראה מסגרת בצד ימין).

### המאבק על עתיד הסמינרים

בעת המאבק על עתיד הסמינרים, כאשר משרד החינוך דרש לפתוח כתות ז-ח, שההשלכות המקיפות הטמונות בגזירה זו הן חמורות ביותר, היות שבהכרח תעלה רמת הלימודים לרמה כזו, שתקרב לסמינרים את המגמה האקדמית והמסתעף, והן שהדבר בהכרח ישליך לדרישה הממשלתית שהמורות בחינוך היסודי (כתות א-ח) ייאלצו ללמוד לרמה הרבה יותר גבוהה וכן להשתלם במכוני ההשתלמות בכמות אדירה של שעות, ואחרון הכביד שעקב כך הבנות יהיו בסמינר יותר שנים ויאחרו את זמן נישואיהן.

מרן זצוק"ל פעל בנושא ימים ולילות, אסיפות שונות התקיימו בביתו וליבנו את הענין מכל צדדיו שוב ושוב. באותו הזמן עלה על הפרק גם נושא ה"השתלמויות" בסמינרים. כאשר הוברר על עומק המהומה השוררת שם מבחינת התכנים השליליים הנשמעים שם, כמו גם המרצים והמרצות שהינם בעלי דעות כוזבות ואפיקורסיות. כך גם על ההשלכות השליליות לכל מבנה הסמינרים וכנ"ל.

הנושא עלה לראשונה על הפרק עוד בשנת תשס"ב כאשר מרן הגאון רבי משה שמואל שפירא זצוק"ל ומרן הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל יצאו במכתבים נחרצים וברורים (הובא בגליונו בעבר), ובשלב המכריע של המאבק בשנת תשס"ו, פעל מרן זצוק"ל שייצאו לאור העולם המכתבים הנוקבים של מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל ומרן הגר"ש וואזנר זצוק"ל שבשום אופן אין לקיים בסמינרים שנה שביעית (כיתה ז). מכתבים

אלו סיימו את המאבק וקבעו מסמרות בענין זה.

לדאבון לב, בחוג המנהלים היו מי ש'טוב ארץ מצרים' קרץ להם, הלא הם מכוני ההשתלמויות המסונפים לסמינרים המגלגלים הון רב, ואלו לא היו מעוניינים לשתף פעולה עם המאבק, מה שגרם שהם לא נאבקו כראוי. כך גם בנושא הוספת שעות השתלמות, שכינו זאת כ"לימודי המשך" שוהפך למעין "שנה שביעית", וכך בנושא ההשתלמויות שעדיין לא תוקן הדבר לגמרי מבחינת התכנים. הסמינרים נותרו כעיר ללא חומה וכבית ללא בית שער, ורבו המקצועות השונות שהם בעייתיים וחלקן הן פתח ישיר לבנות ישראל לצאת לעבוד במקומות המסוכנים לרוחניותם ואף במקומות ממשלתיים משטורתיים וצבאיים. ויגדל הכאב מאד כי רבה העזובה בקרב הארץ עד שספר עב קרס לא יספיק על מנת לגולל את ההתדרדרות בנושא החינוך, ואפס קצהו הובאו בגליונות "קול החינוך" במשך שנים עברו. כאשר הנהירה למוסדות האקדמאיים החל לפרוץ במחנה יצא קול קורא מגדולי הדור זצוק"ל מכל החוגים, כאשר מרן זצוק"ל יצא במכתב נפרד המקיף את הנושא:

### שמואל אייערבאך

פעיה"ק ירושלים תובב"א

ב"ה, ירושלים, מוצש"ק וירא תשס"ב,

הננו בזה בכל לשון של מחאה ואזהרה, על הפירצה הנוראה, ההולך ומתרבה בזמן האחרון רח"ל, ע"י כמה אנשים וגופים שונים, ומרבים בדברי תעמולה והסתה, לפרוץ פירצות ח"ו בהיכלי התורה אשר לנו למורשה, וביסודות החינוך הטהור לבנינו ולבנותינו, כאשר הנחילו לנו אבותינו ורבותינו הקדושים, ואשר זה כל יסוד קיומנו ותכליתנו.

והאנשים האלה השקט לא יוכלו ומרבים הבל, ועושים עצמם כאילו אפוטרופסים ודואגים עבור המשפחות של האברכים היקרים חמדת ישראל הממיתים עצמם בחדוה ועוז באהלה של תורה, והם מציעים "פתרונים ותכליתיים שונים" לבני התורה וכן לבנות ישראל, למשוך ליבם ח"ו לקבלת "תוארים" ולימודי "אקדמיה" וכדומה, ומסיתים בכל דרכי ומיני "אשר קרן" לפגוע ולקרר רח"ל בתשוקת ואהבת התורה, והשאירות הטהורות לעליה ולגדלות בתורה, אשר על זה מסרו נפשם רבותינו הקדושים זיע"א להחיותנו כהיום הזה לטוב לנו כל הימים בזה ובבא, וגם כבר נגרמו רח"ל הרבה תקלות ופירצות ע"י מקומות תעלוליהם ד' ישמרנו.

ואנו קוראים בכל לב מנעו רגלכם מכל נתיבותיהם, אשר לא ממקור הקדושה יהלכו, ולהתרחק מהם כמטחוי קשת, ולהרבות חילים לחינוך הקדוש הזך והטהור לבנינו ולבנותינו, להתרחק מחכמות חיצוניים ומתרבות זרה ח"ו, ולהגדיל ולחזק בתעצומות עוז דקדושה הודה והדרה של תורה ועמלה של תורה וקיום ודקדוק המצוות ולטהרה וצניעות כאשר הנחילונו אבותינו ורבותינו הקדושים אשר בארץ המה, ותתרבה התורה והדעת דקדושה ויקום בנו במהרה דידן ומלאה הארץ דעה את ד' וגו' ונגלה כבוד ה' בב"א.

שמואל באמור"ר גאון ישראל מוה"ר שלמה זלמן זלה"ה אייערבאך

## המאבק נגד סיעות בנות ה"שירות הלאומי" בחינוך המיוחד

שנת תשס"ה תיזכר באותיות של אש, מפעליו של מרן זצוק"ל למען טהרת בית ישראל, כאשר הובא לידיעתו החרפה הנוראה שבגני ה"חינוך המיוחד" עובדות כסייעות, בנות ה"שירות הלאומי" של חוגי המזרחי. קשה להעלות במסגרת זו את המהמורות שעברו על מערכה קשה וכבידה זו, עקב כך שכל זמן שהיהדות החרדית לא יצאה חוצץ נגד פירצה זו, הגנים לא ראו בזה צעד שלילי. כמה טרחות ומאמצים השקיע מרן זצוק"ל מול גורמים ומוסדות שונים ועקשניים שטענו להיתר בהיות ומדובר שלא בבנות חרדיות, כך גם הטענה של "כסף מנלן"!

במקביל היה צורך ליידע את גדולי התורה על הפירצה ודרכי המלחמה השונים, ולהכין את ה"קול קורא" המיוחד בנושא חדש זה, שלדעת גדולי פוסקי הדור זצוק"ל מרנן הגרי"ש אלישיב והגר"ש וואזנר זצוק"ל, השימוש בבנות השירות מהווה בגידה באיסור החמור של "שירות לאומי" שהוא ב"יהרג ואל יעבור", וכפי שפרסמו דע"ת ברבים שאליהם הצטרפו כל גדולי התורה, כולל מועצהג"ת של אגודת ישראל.

לאחר מאבק עיקש עם מפריעים מבית ומחוץ, התקיימה עצרת המונים בביהמ"ד "בית ישראל" בשכונת עזרת תורה בירושלים, כאשר מרן זצוק"ל משמיע דברים נוקבים בענין, וכן אמר:

"ידוע שגדולי עולם, ממש אחרי השואה הנוראה כשהקב"ה הותיר לפליטה את גדולי ישראל מרן הרב מבריסק ומרן החזון איש ועוד. החזון איש קבע שזהו "הרג ואל יעבור" והוא היה ליבן של ישראל. תמיד יש הגורמים לקרירות לפירצות, גם אם לא יגרמו להרס, אך הפירצה עצמה היא נוראה אפילו כאשר זה לא מגמה, הרי זה משחית וצריך לעמוד כנגד זה וכ"ש כשזה מגמה לפרוץ בחומה בפירצה שנעשת ע"י אחים תועים שהם תועים לעצמם אבל הם עומדים עלינו לכלותינו וכל פירצה שהיא אין גבול לפירצות. אסור לוותר, בכל פירצה יש תיחכום, אבל זה בדברים החמורים שכמעט אין טעם לדבר על זה אבל הנסיבות גרמו וחיבים לעורר ולזעוק על זה להרחיק בכל הכח. נורא נוראות. אנחנו נהיה גיבורים עד הסוף, אין פה ענין שצריך להסביר לציבור הקדוש את הענין הנורא, הדברים הנוראים הם חיים הם למוציאיהם.

ומכאן אזהרה והזהירו חכמי ישראל שאדם אולי לא מרגיש והוא עושה חור בספינה ומאבד את כלל ישראל בעד בצע כסף. הכנס הזה הוא לשם שמים. נאמר את האמת עד הסוף וכלי ספק זה ישפיע יותר מהכל".

וכן השמיעו מדברותיהם הרבנים הגאונים רבי שמואל יעקב בורנשטיין (שהקריא את דברי ההסבר של הגרמ"ל זצוק"ל שניכח אף הוא במקום, אך מחמת חולשתו ביקש להקריא מה שכתב בנידון באריכות), רבי מנחם מנדל מנדלסון גאב"ד קוממיות, רבי אליהו רפול, רבי יצחק שיינר (שהקריא מכתב הגרמ"ד סאלאוויצק שליט"א), רבי יוסף חיים קופשיץ (שהביא את דעת מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל), רבי יוסף בנימין וואזנר (שהביא את דברי סבו הגר"ש וואזנר זצוק"ל), וכן הוקראו מכתביהם של הגאון רבי נסים קרליץ ועוד גדולי התורה. וכן השתתף הגאון רבי יהודה בוואר ולהבחל"ח הגאון רבי צבי שפירא זצ"ל (בן הגאון רבי יהודה שפירא זצ"ל). כן השתתפו וותיקי העסקנים שעסקו במערכה זו עוד בחיי מרן החזון איש זיע"א.

\* \* \*

לרגל יום הזיכרון הראשון להסתלקותו של רבינו עט"ר מרן הגרי"ש אלישיב זיע"א, התריע רבינו מרן זצוק"ל מפני המצב החדש הטומן בחובו סכנה ממשית לעתיד החינוך, וכך אמר:

"יש חיוב לעמוד על טהרת החינוך בתלמודי תורה, בתינוקות של בית רבן, וכידוע עד כמה פחדו מזה בכל הדורות. לא יעלה על הדעת לפגוע בזה! והרבי עקיבא אייגר מזהיר על חובת השמירה והזהירות על החינוך והתלמודי תורה, וגם זה נכלל ביהרג ואל יעבור, כל שינוי בתלמודי תורה ובבתי ספר לבנות. כי גם בזה יש קריירות, יש קצת שמושפעים, ויש יותר מקצת... כמה שמנסים מבפנים ומבחוץ לקרר את העניין.

הדברים הם פשוטים, אבל המצב הנורא גורם לטשטוש ולבלבול גדול. יש שבועונים ויש עוד כמה דברים שמטשטשים ומבלבלים, צעירי הצאן גדלים ככה ושומעים דברים שלא ראויים להישמע בכלל, והלוואי שלא היו... ובשל כך צריך לחזור על הדברים הפשוטים ממש, הדברים שפעם כל תינוק בית רבן ידע שזו עקירת הדת ממש!"

## הקמת "המחוז החרדי"

בשלב מסויים הוקם "המחוז החרדי", שבאמצעות מפקחים ומפקחות חרדיות שהשתלבו באגף זה, החלו להחזיר לגנים הוראות שרירותיות כפרניות ובכך להמיט אסון וחורבן על החינוך החרדי, וכפי שאמר מייסד "המחוז החרדי" מ. שמעוני בכנס "התפתחויות ומגמות בחברה החרדית בישראל" שהתקיים תקופה קצרה לאחר הקמת "המחוז החרדי" כדלהלן: "המטרה המרכזית של המחוז החרדי במשרד החינוך, זה לשפר את מערכת החינוך החרדית של תלמידי ותלמידות המגזר החרדי בכל הגילאים, על מנת לשלבם בעתיד בתעסוקה, בעבודה, ובחברה בכלל. הרי אם ניקח את הנתונים הדמוגרפיים, ב-2040 או לקראת 2050, אם המגזר החרדי יישאר באותה מגמה, הוא יהווה חמישים אחוז מהאוכלוסייה היהודית. זה בערך הנתונים. אז אם אנחנו רוצים שדור ה"חמישים אחוז" הזה ישתלב בחברה, בתעסוקה, בצבא, בביטחון, ובכל מה שצריך, היה צריך לטפל במערכת החינוך כבר אתמול, ואנחנו באיחור. לכן נכנסנו במחוז החרדי למהלך מהיר מאוד, על מנת לראות קודם כל איך אנחנו משפרים את מערכת החינוך..."

## שלב ההכרעה

או אז גמר אומר מרן זצוק"ל לצאת במלחמת תנופה להצלת הציבור ממזימות השלטון, והקים מוסדות בתנופה אדירה, גני ילדים, תתי"ם, בתי הספר וסמינר בקרית ספר, שיהיו נקיים מכל ההרס והחורבן שמשרד החינוך הולך ומחזיר לבתי החינוך באמצעות המחוז החרדי.

באסיפה שהתקיימה במעונו באור ליום ו' י"ח סיון תשע"ו, אמר מרן זצוק"ל את הדברים הבאים:

"בעבר היו חשדות, כשהשלטונות באו שהם רוצים רק להחזיק את התלמודי תורות, לעזור בלי שום תנאים, גדולי ישראל פחדו מזה מאוד אם יהיו תלויים בהם, אל תבטחו בנדיבים בן אדם שאין לו תשועה, פחדו שמא ואולי יגידו פעם דעות, אמנם ידעו שאי אפשר לסמוך אבל היה פשוט שכשיגידו דעות אז נפסיק. אבל היום הם כבר מגלים דעתם בגלוי באופן הכי ברור שיכול להיות שרוצים לעקור כל דבר שבקדושה, רוצים לעקור שלא יהיו חרדים, זה מפריע להם, מה שכל גדולי ישראל הזהירו תמיד על רצונם, היום זה בגלוי ממש.

נתרבו הפירצות ומשתפים איתם פעולה הרבה וקשה לפרט. זה דבר יותר פשוט מביעתא בכותחא, זה דבר הכי פשוט, ומי שמבין את הדברים ומי שרוצה לשמוע צריך להבין שמדברים פה לא על הידורים וזהירות ועל פרומקייט אלא מדברים פה לשמור על גחלת היהדות, על גופי היהדות. הקב"ה כרת איתנו ברית שלא ימושו מפיד ומפי זרעך ומפי זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם, היו צריכים הבטחה מראש על זה אחרי הגלות המר והארוך הזה. וכעת, בזמן כזה, זה מושכל ראשון שצריך לפתוח תלמודי

תורה והטוב ביותר שלא יהיו תלויים בכסף שלהם".

מכתבו הציבורי האחרון היה כצוואה לדורות, בו כתב בין השאר: "וכבר מילתנו אמורה שבזמנים קשים אלו שהכל רואים בביורר את מטרותם לא תבוא ולא תקום ח"ו, אין מנוס אלא להתנתק מהם ומהמונם לגמרי". שבע ימים לפני הסתלקותו נשא את משאו האחרון, בתוך הדברים אמר:

"זה זמן של פיקוח נפש, פיקוח נפש בכל התורה והיהדות. פעם היו מדברים על דקות, אני לא יודע אם זה באמת נקרא דקות, אבל היום כבר קוראים לזה דקות. אבל הדברים שיש היום, קשה להוציא מהפה, אבל זה ממש 'רוצים לעקור את הכל', והם אומרים את זה. ולא טוב להתחיל לדבר ולהסביר כדי שלא יחול שום קריירות חס ושלום. מדברים כאן על שריפה, זה בוער, ברענט א פייער.

פעם היו צריכים להסביר, היו צריכים להסביר על לומדע'ס, על איזה שינוי, איזה קאלטקייט (קריירות), אבל היום זה מצב שמבקשים לעקור את הכל, זה מצב של "אשר קרך" אצלינו, יש רתיחה של "אשר קרך", אף פעם לא היה דבר כזה, אני לא בא להגיד, אבל כל אחד יודע מה המצב".

בשבועות שקדמו להסתלקותו הפתאומית, נחרד רבנו מרן זצוק"ל חרדה עצומה לנוכח "התקנות החדשות" שנחתמו על ידי שר החינוך עבור התתי"ם, שהעמידו את התתי"ם לראשונה תחת עול של כללים ותקנות של משרד החינוך, ואף החלה להירקם פעילות ציבורית נרחבת בהדרכתו ובהנהגתו.

ובימי האחרונים כאשר נכנס אחד מהעוסקים במלאכת הקודש למרן זצוק"ל לקבל את הדרכתו בעניין זה. מרן התבטא בכאב נורא על ההתדרדרות הנוראה, כאשר גורמים שבעבר עמדו על המשמר בעניינים אלו, נתנו עתה את הסמכתם לדבר חמור ותקדימי זה.

לדאבון לב, נסתם חזון מיישראל, וכמה ימים לאחמ"כ עלה בסערה השמימה, בעיצומה של המערכה הכבירה להצלת חינוך בני ובנות ישראל מידי הקמים עלינו לכלותינו.

זעקתו, הוראותיו, הדרכתו ומשנתו הסדורה משך עשרות בשנים ובפרט בשנים האחרונות, נותרה כצוואה חיה וקיימת ממי שמסר נפשו להנחלת התורה והיהדות בדרך המסורה מדור דור. יהי זכרו ברוך!

## מכתב חיזוק ממרן זצוק"ל

ב"ה ירושלים, ט"ז לחודש הרחמים תשע"ג

עת צרה היא ליעקב וממנה יושע, קמים עלינו לעקור את הכל חלילה וחלילה לא תקום ולא תהיה כלל וכלל, וביחוד ובעיקר שמים עיניהם על היכלי התורה ועל בתי החינוך של בני ובנות ישראל המתנוססים לתפארה, ת"ל אשר רבו כמו רבו בני תורה אמיתיים לנים בעומקה של הלכה ומתעלים בקודש בסיעתא דשמיא, וכל זה צר וקשה בעיניהם של אחים תועים אשר אורך הגלות העבירים על דעתם ועל דעת קונם, אשר כאמור לדאבון לב מבקשים לעקור ח"ו חלילה וחלילה.

והן לביל התקדש חג החירות, בכל בית ישראל קראו בחדוה ועוז דקדושה, אשר לא אחד בלבד עמד עלינו וכו' והקב"ה מצילנו מידם.

העיקר והעיקר תלוי בנו ורק בנו אנחנו כי עמנו א-ל. אם אנחנו נתחזק בעה"י לעמוד על נפשנו לא לזוז ח"ו מהיכלי התורה לב ונשמת האומה, ונעמוד על נפשינו על משמר החינוך של בנינו ובנותינו, לא להתפשר כלל ולא יעלה על הדעת לזוז זי כל שהוא מאשר עוז לנו למורשה, וגם ובודאי להתחזק ולהתעצם בלימוד וקיום התורה, אז בודאי כי עמנו א-ל, הרבה דרכים למקום לקיומה ושגשוגה של תורה והעמדת הדת על תילה, ודבר אלקינו יקום לעולם לטוב לנו כל הימים.

ויתן ד' יתברך ויקיים בנו בקרוב ומלאה הארץ דעה את ד' אכ"ר.

הן הן הדברים מרגלא בפומייהו דרבנן ותלמידיהו בכל אתר ושליחותיהו קעבינדא

שמואל באאמור"ר גאון ישראל מוה"ר שלמה זלמן זללה"ה אויערבאך

# קריאת אזעקה למנהלי התתי"ם

בגיליון האחרון של "קול החינוך" הובעה הזעקה והחרדה לנוכח "התקנות החדשות" שנחתמו בחודשים האחרונים על ידי שר החינוך עבור התתי"ם, שבשל כל נכנסו התתי"ם לראשונה תחת "חוק חינוך חובה" והפכו למוסדות מוכרים, דבר שנאסר על ידי כל גדולי ישראל לצוק"ל ושיבדלחט"א.

ימים מספר טרם הסתלקותו הפתאומית של מרן הגאון רבי שמואל אויערבאך זצוק"ל, אשר חרד חרדה עצומה על הפגיעה בחינוך ילדי ישראל, הורה למנהלי התתי"ם המתוקצבים, כי אין לשתף פעולה ולהסכים בשום פנים ואופן לתקנות החדשות, גם במחיר שמשרד החינוך יפסיק את התקצוב.

ביום שישי י"ז בשבט פורסמה ההוראה בשמו כדלהלן:

**"פשוט וברור שלא יעלה על הדעת לחתום על מסמך כלשהו או לעשות איזו פעולה שתתפרש כהסכמה לתקנות החדשות המכפיפות את תלמודי התורה למשרד החינוך הכפריני היה לא תהיה. כאשר יגיעו מסמכים המצריכים חתימה כלשהי והמתייחסים לתקנות החדשות אזי אסור לחתום על שום מסמך שלהם גם במחיר של ויתור על תקציבי משרד החינוך."**

\* \* \*

בימים האחרונים (לאחר עיכוב של כחודש וחצי מהתאריך המקובל בכל שנה), הוציא משרד החינוך את נוסח "הרישיון" אותו צריכים מנהלי התתי"ם למלאות מידי שנה לצורך הפעלתו החוקית של הת"ת ותקצובו ע"י משרד החינוך.

בנוסח הרישיון החדש מופיעה שורת ההתחייבות של מנהלי התתי"ם להפעיל ולנהל את הת"ת על פי התקנות החדשות. שמשמעות התחייבות זו היא התחייבות לשינוי החינוך בת"ת מן הקצה אל הקצה, מהכנסת לימודי חול חדשים ועד פיקוח הדוק על כל ענייני הת"ת כגון קבלת תלמידים, מעקב יום יומי על נוכחות התלמידים, מעקב על תוכנית הלימודים, מעקב על תקנות הת"ת וסדרי החופשות ע"פ הוראות משרד החינוך ועוד ועוד.

הנוסח עליו מתחייבים מנהלי התתי"ם המופיע ברישיון החדש, הוא כדלהלן:

**"אני מתחייב לעמוד, להפעיל ולקיים את המוסד לפי הכללים והנהלים הקבועים בדין ובכלל זה להעסיק במוסד, לו מבוקש הרישיון, אך ורק עובדי הוראה שיעמדו בדרישות הדין, לרבות כמפורט בתקנות לימוד חובה (מתן הוראה לגבי מוסד חינוך ותקצובו) (הוראת שעה) התשע"ח-2017."**

למעשה, מבחינה חוקית לא נדרשה כל חתימה שהיא מצד מנהלי התתי"ם לצורך החלתם של התקנות החדשות על התתי"ם, שכן התקנות נחתמו מכוח שינוי שנעשה בחוק ("חוק חינוך חובה" התש"ט) שקבע שייקבעו עבור התתי"ם תקנות מיוחדות על ידי שר החינוך, ועל כן משנכתבו ונחתמו תקנות אלו הרי שהם חלו באופן מיידי על כל התתי"ם הכפופים למשרד החינוך.

אלא שמשרד החינוך חפץ לתת משנה תוקף להשתלטות המוחלטת על התתי"ם ע"י התקנות החדשות, ועל כן, הוא דורש כעת ממנהלי התתי"ם חתימה להתחייבות מוצהרת על גיהול כל ענייני הת"ת לפי התקנות החדשות, מה שנותן תוקף חוקי עשרת מונים לכפיפות של התתי"ם לתקנות החדשות.

הוראתו האחרונה של מרן הגר"ש אויערבאך זצוק"ל בעניין חובת השמירה על התתי"ם והאיסור לשתף פעולה עם מסירת חינוך ילדי ישראל לידי משרד החינוך - חיה וקיימת. ואנו תקווה שמנהלי התתי"ם יצייתו להוראה ברורה זו ולא יכנסו ח"ו תחת מרות משרד החינוך.

דבריהם של חז"ל הקדושים שאמרו "אל תגעו במשיחי" - אלו תינוקות של בית רבן" צריכים לעמוד כעת לנגד עיני מנהלי התתי"ם, ולתת להם את הכוח לעמוד בניסיון במוחלט ולא לשתף פעולה עם מזימות משרד החינוך למען חובת השמירה על חינוך ילדי ישראל הטהורים.